

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain, julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 60 §:n sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 64 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain, julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 60 §:n sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 64 §:n muuttamisesta (HE 47/2019 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 15/2019 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Hannu Koivurinta, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Riikka Hietanen, työ- ja elinkeinoministeriö
- turvallisuusjohtaja Kai Knape, puolustusministeriö
- lakiasiaintohtaja Eija Kontuniemi, Hansel Oy
- ylitarkastaja Janne Liljavuori, Poliisihallitus
- erityisasiantuntija Niina Ruuskanen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- elinkeino- ja kilpailuasioden päällikkö Satu Grekin, Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- valtiovarainministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2020 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia, julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia. Esityksen mukaan valtion hankintayhtiön Hansel Oy:n tehtäviä ajantasaistettaisiin siten, että yhtiö voi ylläpitää ja kehittää hankintasopimusten tekemisessä käytettävää sähköistä järjestelmää. Järjestelmän kehittämistä koskevat päätökset tehtäisiin valtiovarainministeriössä, joka sopisi ylläpidosta yhtiön kanssa. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset hankintatiedon käsittelyyn liittyvästä tietojensaanti- ja käsittelyoikeudesta. Tiedot kerätään ja ne saadaan pääosin automaattisesti lähinnä laskutus- ja kilpailutustietoja koskevista tietoaineistoista. Esityksen mukaan yhtiö voisi myös osallistua julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa tarkoitettuun kansainvälisten yhteishankintojen toteuttamiseen.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotetun lainsäädännön tarkoitus. Käsillä olevan hallituksen esityksen ehdottamalla sääntelyllä pyritään ajantasaistamaan Hansel Oy- yhteishankintayksikön tehtäviä ja säädösviitekehystä siten, että se vastaisi nykyistä paremmin Hanselin palveluja käyttävien tahojen toimintojen digitalisoitumiseen, julkisten varojen käytön läpinäkyvyysvaatimukseen ja kansainvälisten yhteishankintojen kautta myös hankintayksikön toiminnan tehostamispyrkimyksiin.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisissa ehdotettua sääntelyä on valtaosin kannatettu, joskin sen on nähty sisältävän myös elementtejä, jotka eivät ole täysin ongelmattomia. Myös perustuslakivaliokunta (PeVL 15/2019 vp — HE 47/2019 vp) on todennut ehdotuksen olevan osin jännitteinen eräiden perustuslailla turvattujen oikeushyvien suhteen ja näin ollen edellyttänyt ehdotetun sääntelyn osittaista muuttamista, jotta se voitaisiin käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksyksessä.

Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esityksen mukaisen lainsäädännön hyväksymistä muutettuna seuraavin huomautuksin ja jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin kuvatuin muutoksin.

Julkinen hallintotehtävä. Hanselin hankinnoilla toteutetaan viranomaisille ja muille hankintayksiköille säädettyä kilpailuttamisvelvollisuutta. Niin ikään hankintojen toteuttamista koskeva sääntely on monin osin sidoksissa julkisoikeudelliseen sääntelyyn. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että esteitä antaa hankintoihin liittyviä julkisia hallintotehtäviä osakeyhtiönä toimivalle yhteishankintayksikölle ei sinällään ole, mutta sääntelyssä on otettava huomioon perustuslain 124 §:stä johtuvat vaatimukset hallinnon yleislakien soveltamisesta sekä rikosoikeudellisen virkavastuun ulottamisesta julkisten hallintotehtävien hoitoon.

Tässä punninnassa tulee ottaa huomioon, että yhteishankintayksiköt toimivat lähtökohtaisesti viranomaisen toimeksiannosta. Tällä perusteella yhteishankintayksiköt käsittelevät toimeksianto-tehtävissään viranomaisen asiakirjoja ja niihin sovelletaan julkisuuslakia. Kuitenkin yksittäisen hallinto-oikeuden päätöksen (Hämeenlinnan HaO 17.5.2010 t. 10/0336/3) perusteella tämä ei

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2020 vp

näytä olevan hallintolainkäytössä tehdyn arvioinnin perusteella selvää. Perustuslakivaliokunta (PeVL 46/2002 vp) on katsonut, että perustuslain 124 §:n sisällöstä johtuva vaatimus hallinnon yleislakien soveltamisesta koskee myös julkisuuslain sääntelyn ulottamista julkista hallintotehtävää hoitavaan yksityiseen.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan jättänyt talousvaliokunnalle harkintavaltaa sen suhteen, tuleeko viittaus hallinnon yleislakeihin tuoda myös säädöksen tekstiin. Talousvaliokunta katsoo, että lainsäädännöstä tulee selkeästi käydä ilmi yhteishankintayksikön toimintaa määrittävä säädösviitekehys, ja ehdottaa yksityiskohtaisissa perusteluissa täsmennetyllä tavalla lakiehdotusta täydennettäväksi.

Talousvaliokunta käsittelee rikosoikeudellisen virkavastuun toteutumista koskevaa perustuslakivaliokunnan kannanottoa tämän mietinnön yksityiskohtaisissa perusteluissa.

HILMA- hankintailmoitusjärjestelmä. Ehdotuksen mukaan järjestelmän kehittämisestä ja siihen liittyvistä päätöksistä vastaisi valtiovarainministeriö ja järjestelmän teknisestä ylläpidosta Hansel Oy. Kaikki järjestelmän kehittämiseen tai muuttamiseen liittyvät päätökset tehtäisiin valtiovarainministeriössä. Talousvaliokunta toteaa, että hankintajärjestelmän käyttö ei ole yksinomaan julkisten hankintayksiköiden käytössä, vaan sitä käyttävät myös yritykset ja yhdistykset, jotka saavat hankintaansa varten julkista tukea yli puolet hankinnan arvosta. Järjestelmän käyttäjäkunta on siten laaja ja heterogeeninen. Tämän vuoksi on tärkeää, että ilmoitusten julkaisualustasta säädellään mahdollisimman selkeästi. Näin on asiaa katsonut myös perustuslakivaliokunta, jonka kannanoton mukaisesti talousvaliokunta ehdottaa hallituksen esitystä muutettavaksi yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin kuvatulla tavalla.

Vaikutukset kilpailtuun markkinaan. Hanselin tehtävien osalta esimerkiksi asiantuntijapalvelut ovat sellaisia, että vastaavia palveluja tarjoavat myös yksityisesti toimivat asianajo- ja konsulttitoimistot. Talousvaliokunta pitää kilpailuneutraliteetin kannalta ongelmallisena, että julkishallinnon toimija, joka saa lakiin perustuen tietoa markkinoiden toiminnasta, harjoittaa varsin samantilaista toimintaa kuin mitä markkinoilla yksityiset elinkeinonharjoittajatkin. Tämä koskee erityisesti hankinta-asiantuntijapalveluita. Jännitteisyys Hanselin aseman ja yksityisten toimijoiden oikeusaseman välille tulee osaltaan myös siitä, että Hansel ei siitä säädetyn lain mukaan saa tuottaa voittoa. Tämä merkitsee joko palvelujen hinnoittelemista kustannusvastaavuusperiaatteella — mikä on omiaan luomaan markkinahäiriön — tai sitä, että laskennallinen palveluiden hintaan lisättävä kate käytetään Hanselin muuhun toimintaan. Ongelma kärjistyy niissä tilanteissa, joissa Hanselin tekemän yhteiskilpailutuksen kohteena ovat hankinta-asiantuntijapalvelut, jollaisia se itsekin tuottaa. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että valtioneuvosto seuraa tarkoin Hanselin toiminnan vaikutusta asiantuntijapalveluiden markkinoihin ja ryhtyy tarvittaviin toimiin, jos asiantuntijapalveluiden markkina näyttää häiriintyvän.

Tiedonsaantioikeus ja henkilötietojen käsittely. Hallituksen esityksen mukaan Hansel Oy:n tehtäviin lisättäisiin valtion hankintoja koskevien tietojen kerääminen ja hankintatiedon käsittely- ja analysointipalvelujen tuottaminen Hansel Oy:n asiakkaille. Tällä tarkoitetaan hankintoihin liittyvien tietojen, kuten tarjousten ja tarjonneiden yritysten määrää, laskutus- ja tilaustietojen, toimittaja- ja tuotetietojen, hankintamäärien ja hintojen sekä hankintasuunnitelmien ja hankintailmoitusten tietojen käsittelyä.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2020 vp

Uuden, ehdotetun 3 a pykälän ensimmäisessä momentissa luetellaan ne tahot, jotka ovat Hanselin asiakkaina velvoitettuja tietoja luovuttamaan, ja mitä tietoja luovutuksen kohteena on. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan todennut, että eduskuntaa ei voi tavallisella lailla velvoittaa luovuttamaan tietoja osakeyhtiölle. Luovuttamisvelvollisuus voidaan kuitenkin perustuslain esittämättä kohdistaa eduskunnan hallintoon julkisuuslain 4 §:n mukaisessa laajuudessa. Perustuslakivaliokunta on pitänyt tämän lainkohdan muuttamista sääätämisyjärjestyskysymyksenä, minkä vuoksi talousvaliokunta esittää pykälää muutettavaksi yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin kuvatulla tavalla.

Samaan lainkohtaan on kohdistunut myös perustuslakivaliokunnan huoli luovutettavista tiedoista. Talousvaliokunta yhtyy perustusvaliokunnan näkemykseen, jonka mukaan henkilötietoja koskeva raja on välttämätöntä ilmetä pykälästä, minkä vuoksi talousvaliokunta esittää pykälää muutettavaksi yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin kuvatulla tavalla.

Perustuslakivaliokunta esitti lisäksi talousvaliokunnalle harkittavaksi, voidaanko 3 a §:n 1 momentin velvoite muuttaa ehdotetun 2 momentin tavoin oikeudeksi luovuttaa tietoja yhtiölle mainitussa tarkoituksessa, mikä jättäisi viranomaiselle harkintavaltaa päätettäessä tietojen luovuttamisesta.

Talousvaliokunta katsoo, että tietojenluovutusvelvollisuudesta tulee pitää kiinni, jotta tietojen kattavuus ja eheys voidaan taata. Voidaan arvioida, että virastokohtainen harkinta johtaa tietoihin hajanaisuuteen ja mahdollisesti hankalaan vertailtavuuteen. Tämä voi vaarantaa hankintatietojen avoimuuden edistämisen. Koska kysymyksessä on kuitenkin varsin poikkeuksellinen velvoite — julkishallinnon toimijat joutuvat lakisääteisesti luovuttamaan tietoja toiminnastaan osakeyhtiölle — tulee tämän velvoitteen toteutumista ja vaikutuksia seurata tarkoin.

Päätelmiä. Talousvaliokunta katsoo, että osakeyhtiömuodossa toimivan yhteishankintayksikön tehtäviin ja toimintaan liittyy kiistattomia hyötyjä, mutta myös elementtejä, jotka herättävät varauksellisuutta. Hallituksen esityksessä Hanselin toiminnan kuvataan olevan yhtäältä sillä tavoin yksityisoikeudellista, että siihen ei tulisi soveltaa julkisen hallintotehtävän hoitoa koskevia säännöksiä. Samanaikaisesti kuitenkin esitetään, että toiminnan julkisoikeudellisen luonteen vuoksi sen tarjoamat asiantuntijapalvelut eivät kilpailisi markkinoilla tarjottavien vastaavien asiantuntijapalveluiden kanssa.

Talousvaliokunta katsoo, että Hanselin toiminnan mahdollisesti aiheuttama markkinahäiriö on minimoitavissa sillä, että sen tehtäviä tulee tulkita mahdollisimman suppeasti erityisesti hankintoja koskevien asiantuntijapalveluiden osalta. Talousvaliokunta toteaa myös, että yhteishankintayksikön suuri vahvuus — hankintojen kokoaminen suuriksi kokonaisuuksiksi skaalaetujen saavuttamiseksi — on myös samalla sen heikkous. Väliportaan tuominen hankintaprosessiin pidentää välimatkaa palvelun tai tuotteen ostajan ja myyjän välillä, jolloin asiakkaan kokemukset eivät välity kilpailutusten suunnittelijoille tai vielä pidemmälle palveluntarjoajille. Hankintojen kerääminen suuriksi kokonaisuuksiksi on myös omiaan suosimaan suuria palveluntarjoajia uuden hankintalainsäädännön jakamisvelvoitteesta huolimatta.

Ottaen huomioon edellä kuvattu nykytila ja se, että nyt käsillä olevalla lainsäädännöllä Hanselin toiminta laajenee, valtioneuvoston tulee seurata Hanselin toiminnan vaikutuksia tarkoin ja val-

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2020 vp

mistella lainsäädäntöön tarvittavat muutokset. Erityisesti tulee seurata sitä, tulisiko Hanselin asiakkaiden tietojenluovutusvelvollisuus kääntää perustuslakivaliokunnan ehdotuksen mukaisesti siten, että tietojenluovutus olisikin asiakkaiden vapaavalintainen oikeus.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki Hansel Oy- nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

3 a §. Tiedonsaantioikeus, tietojen luovuttaminen ja tietojen käyttäminen. Edellä yleisperusteluissa alustetuin perustein talousvaliokunta esittää, että pykälän 1 momentista poistetaan sanat ”sekä sen””. Siten eduskunnan alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimivat yksiköt jäisivät tietojen luovutusvelvollisuuden piiriin.

Lisäksi samaa momenttia muutettaisiin siten, että arkaluonteiset henkilötiedot rajattaisiin luovutusvelvollisuuden ulkopuolelle viittauksella EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklaan.

3 b §. Hallinnon yleislakien soveltaminen (uusi). Yhteishankintayksikön oikeusaseman selventämiseksi lakiin tulee lisätä säännös hallinnon yleislakien soveltamisesta.

3 c §. Rikosoikeudellinen virkavastuu (uusi). Vaikka Hanselin toimintaan liittyy vahvoja yksityisoikeudellisia piirteitä, sen tehtävässä yhteishankintayksikkönä painottuvat julkisen hallinto-tehtävän piirteet. Lisäksi Hanselilla jo olevia ja sille ehdotettuja uusia asiantuntija- ja tukitehtäviä ei voi kokonaisuutena kuvata siten teknisiksi, ettei niissä olisi osin kyse julkisen hallintotehtävän hoitamisesta.

Perustuslakivaliokunnan mukaan 1. lakiehdotukseen on perustuslain 124 §:stä johtuvista syistä välttämätöntä lisätä säännös siitä, että yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan yhtiölle kuuluvia julkisia hallintotehtäviä. Talousvaliokunta ehdottaa 1. lakiehdotukseen lisättäväksi uusi 3 c pykälä, jossa tämä vastuu todetaan.

2. Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 60 §:n muuttamisesta

60 §. Hankintailmoitusten julkaiseminen. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että hankintalain 60 §:stä poistettaisiin maininta hankintailmoitusjärjestelmän ylläpitoa ja kehittämistä koskevien tehtävien kuulumisesta työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle. Esitys perustuu työ- ja elinkeinoministeriön ja valtiovarainministeriön yhteiseen valmisteluun, joka perustui näkemykselle siitä, että hankintalaki tai sen taustalla oleva hankintadirektiivi eivät edellytä vastuutahon nimeämistä. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa ja eräiden muiden tahojen lausunnoissa pidetään perusteltuna, että hankintalakiin otetaan nimenomainen säännös valtiovarainministeriön vastuusta, mikäli siitä ei ole säädetty muussa lainsäädännössä. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan tällä hetkellä ei ole sellaista säännöstä, jossa vastuusta säädetään, minkä vuoksi talousvaliokunta ehdottaa, että lainkohtaa muutetaan siten, että säännökseen tulee työ- ja elinkeinoministeriön sijaan valtiovarainministeriö.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2020 vp

3. Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttösopimuksista annetun lain 64 §:n muuttamisesta

64 §. Hankintailmoitusten julkaiseminen. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että erityisalojen hankintalain 64 §:stä poistettaisiin maininta hankintailmoitusjärjestelmän ylläpitoa ja kehittämistä koskevien tehtävien kuulumisesta työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle. Esitys perustuu työ- ja elinkeinoministeriön ja valtiovarainministeriön yhteiseen valmisteluun, joka perustui näkemykselle siitä, että erityisalojen hankintalaki tai sen taustalla oleva erityisalojen hankintadirektiivi eivät edellytä vastuutahon nimeämistä. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa ja eräiden muiden tahojen lausunnoissa pidetään perusteltuna, että hankintalakiin otetaan nimenomainen säännös valtiovarainministeriön vastuusta, mikäli siitä ei ole säädetty muussa lainsäädännössä. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan tällä hetkellä ei ole sellaista säännöstä, jossa vastuusta säädetään, minkä vuoksi talousvaliokunta ehdottaa, että lainkohtaa muutetaan siten, että säännökseen tulee työ- ja elinkeinoministeriön sijaan valtiovarainministeriö.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 47/2019 vp sisältyvät 1. - 3. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain (1096/2008) 2 § ja 3 §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat, ensin mainittu osaksi laissa 1410/2016 ja viimeksi mainittu laissa 1410/2016, sekä
lisätään lakiin uusi 3 a, 3 b ja 3 c §:t seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2020 vp

2 §

Yhtiön tehtävät

Yhtiö on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016), jäljempänä *hankintalaki*, 4 §:n 12 kohdassa, julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 10 §:n 2 momentissa sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 4 §:n 12 kohdassa tarkoitettu yhteishankintayksikkö.

Yhtiön tehtävänä on tuottaa asiakkailleen yhteishankintatoimintoja ja hankintojen tukitoimintoja. Yhtiö ylläpitää hankintasopimuksia ja tuottaa asiakkailleen hankintasopimuksiin liittyvää asiantuntijapalvelua. Lisäksi yhtiön tehtävänä on tuottaa asiakkailleen hankintatoimeen liittyviä asiantuntija- ja kehittämispalveluja sekä hankintatiedon käsittely- ja analysointipalveluja ja näihin liittyviä teknisiä ratkaisuja.

Yhtiö toteuttaa hankintasopimuksia ja puitejärjestelyjä siten kuin valtion talousarviosta annetussa laissa (423/1988) ja sen nojalla erikseen säädetään tai valtiovarainministeriön päätöksellä määrätään.

Yhtiö voi lisäksi osallistua muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden hankintayksiköiden kanssa toteutettaviin yhteishankintoihin sekä harjoittaa muuta hankintalain 22 §:n mukaista yhteistyötä. Tällaisessa yhteistyössä toteutettavan palvelun asiakkaina voivat olla muutkin kuin tämän lain 3 §:ssä tarkoitettut hankintayksiköt.

Yhtiö voi ylläpitää ja kehittää valtiovarainministeriön toimeksiannosta hankintalain 60 ja 101 §:ssä tarkoitettua sähköistä järjestelmää.

3 §

Asiakkaat

Yhtiön asiakas voi lisäksi olla:

1) hankintalain 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu julkisoikeudellinen laitos, jos tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu hankintayksikkö:

- a) rahoittaa sitä pääasiallisesti;
 - b) nimeää sen johdon; taikka
 - c) nimeää yli puolet sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä;
-

3 a §

Tiedonsaantioikeus, tietojen luovuttaminen ja tietojen käyttäminen

Valtionhallinnon virastojen ja laitosten, valtion liikelaitosten sekä valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen **ja** eduskunnan **sekä-sen** alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimivien yksiköiden on luovutettava yhtiölle salassapitosäännösten estämättä hankintojen tehokkaan ja taloudellisen toteuttamisen ja tiedon analysoinnin kannalta välttämättömät tiedot hankintamääristä, hinnoista, hankintasuunnitelmista, laskutuksesta, tilauksista, toimittajista, tarjouspyynnöistä,

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2020 vp

tarjousten lukumääristä sekä hankintapäätöksistä ja muut vastaavat kilpailutuksia koskevat tiedot. Tietojen luovutusvelvollisuus ei kuitenkaan koske viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 2, 5, 7, 8, 9, 10 ja 11 kohdan eikä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) 9 artiklan nojalla salassa pidettäviä tietoja.

Muilla kuin yhtiön 3 §:n 1 momentin mukaisilla asiakkailla on oikeus luovuttaa vastaavat tiedot yhtiölle.

Yhtiön tai sen alihankkijan palveluksessa oleva henkilö ei saa ilmaista tai luovuttaa sivulliselle yhtiön 1 momentin nojalla saamia salassa pidettäviä tietoja eikä käyttää niitä omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Salassa pidettäviä tietoja saavat yhtiössä käsitellä vain ne henkilöt, joiden työtehtäviin hankintatiedon käsittely kuuluu.

Yhtiön tulee huolehtia tietojärjestelmien sekä niihin sisältyvien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta, eheydestä ja muista tietojen laatuun vaikuttavista tekijöistä.

Yhtiö saa tuottaa, luovuttaa ja julkaista hankintatietoa käsittävää tietoaaineistoa, jos tietoaaineiston luovuttaminen ei sen muodostamisessa käytettyjen hakuperusteiden, tietojen määrän, laadun tai sisällön taikka tietoaaineiston käyttötarkoituksen vuoksi ole vastoin salassapitosäännöksiä.

3 b §

Hallinnon yleislakien soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettua julkista hallintotehtävää hoidettaessa noudatetaan, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, kielilaissa (423/2003), saamen kielilaissa (1086/2003), arkistolaissa (831/1994), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) ja tietosuojalaissa (1050/2018) säädetään.

3 c §

Rikosoikeudellinen virkavastuu

Hanselin palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuuta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

2.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 60 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016)
60 §:n 5 momentti seuraavasti:

60 §

Hankintailmoitusten julkaiseminen

Hankintayksikkö voi julkaista hankintailmoituksen tai sen sisältämiä tietoja myös muussa tarkoituksenmukaisessa tiedotusvälineessä, kuten sanoma- tai ammattilehdessä taikka omilla internetsivuillaan. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista muualla ennen kuin ne on julkaistu ensin Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja tämän jälkeen internetosoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Edellä 3 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista ennen kuin ne on julkaistu ensin Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Valtiovarainministeriön on ylläpidettävä sähköistä järjestelmää, josta hankintayksikkö saa tiedon ilmoituksen julkaisemisesta ja julkaisemisen ajankohdasta osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

3.

Laki

vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 64 §:n 5 momentti seuraavasti:

64 §

Hankintailmoitusten julkaiseminen

Hankintayksikkö voi julkaista hankintailmoituksen tai sen sisältämiä tietoja myös muussa tarkoituksenmukaisessa tiedotusvälineessä, kuten sanoma- tai ammattilehdessä taikka omilla internetsivuillaan. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista muualla ennen kuin ne on julkaistu ensin Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja tämän jälkeen internetosoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Edellä 3 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista ennen kuin ne on julkaistu ensin Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Valtiovarainministeriön on ylläpidettävä sähköistä järjestelmää, josta hankintayksikkö saa tiedon ilmoituksen julkaisemisesta ja julkaisemisen ajankohdasta osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2020 vp

Helsingissä 27.2.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
varapuheenjohtaja Arto Pirttilahti kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Riitta Mäkinen sd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Joakim Strand r
jäsen Hussein al-Tae sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Kai Mykkänen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller